
JAARPROGRAMMA 2020

Omgevingsdienst
Noord-Veluwe

Omgevingsdienst
Noord-Veluwe

inhoud

Samenvatting

Context en afspraken

- Afspraken taakuitvoering

Veranderende wereld

- Rol van de omgevingsdienst
- Omgevingswet
- Branchegericht werken
- Energie
- Samenwerking met gemeenten

Vergunningen, Toezicht & Handhaving en Advies

- Vergunningverlening
- Toezicht & Handhaving
- Advies

Voortgang en kwaliteit

Samenvatting

De transitie naar duurzame energie, stikstofproblematiek, een maatschappij die andere verwachtingen heeft bij een overheid, nieuwe stoffen waar nieuwe wetgeving voor komt zoals PFAS, of Zeer Zorgwekkende Stoffen. De wereld om ons heen verandert en dat heeft consequenties voor onze taakuitvoering als omgevingsdienst en de organisatie daarvan. Onze ervaring uit de afgelopen jaren leert dat de vraagstukken waar wij ons op richten ingewikkelder worden en veelal samenhangen met andere kennisgebieden in de leefomgeving. In dat opzicht is afstemming over en samenwerking met onze (keten)partners steeds belangrijker geworden. We investeren daarom in het inspelen op relevante ontwikkelingen en in de relatie en samenwerking met onze collega's bij gemeenten en provincie.

Deze ontwikkelingen werken door in de werkzaamheden van ODNV en vormen daarmee de context van dit jaarprogramma. In 2020 spelen we niet alleen bij de uitvoering van onze reguliere milieu VTH-taken in op deze ontwikkelingen, maar hebben we hiervoor ook een aantal specifieke activiteiten gepland. Omdat de reguliere taken inmiddels bekend zijn bij onze partners, richten we ons in dit jaarprogramma vooral op het toelichten van die specifieke activiteiten. De reguliere werkzaamheden zijn op hoofdlijnen toegelicht en er zijn een aantal speerpunten voor dit jaar benoemd.

Context/ afspraken

ODNV stimuleert mensen tot een betekenisvolle bijdrage aan een gezonde en veilige leefomgeving. Dit doen we vanuit de taken die gemeenten in onze regio en de provincie bij ons hebben belegd.

Takenpakket ODNV:

- beoordeling en advisering op milieurelevante vergunning- en meldingsplichtige activiteiten;
- toezicht op naleving van milieu- en sloopregels;
- (adviesing bij) het handhavend optreden bij overtredingen van milieu- en sloopregels;
- advisering op ruimtelijke initiatieven.

Om een kwalitatief goede taakuitvoering te borgen, werken de zeven Gelderse Omgevingsdiensten op een aantal taken samen. Zo wordt voldaan aan in ieder geval de bepalingen uit de VTH Kwaliteitsverordening die gemeenten en provincie hebben vastgesteld. Op onderstaande taken werkt ODNV samen in het Stelsel van Gelderse Omgevingsdiensten.

Per taak is steeds één dienst verantwoordelijk voor de coördinatie:

- complexe vergunningverlening - ODRN
- complexe handhaving - ODRA
- ketentoezicht - ODR
- coördinatie en kwaliteit Gelders Stelsel - ODDV
- Portaal - OVIJ
- P&O - ODA
- coördinatie BOA en bestuurlijke strafbeschikking milieu - ODNV

Naast deze stelseltaken werkt ODNV op Externe Veiligheid en de bereikbaarheidsdienst samen met OVIJ. Verder wordt ook op project- of themabasis samengewerkt tussen de Gelderse OD's. Belangrijke onderwerpen zijn Omgevingswet, branchegericht toezicht en I-GO (informatievoorziening Gelderse omgevingsdiensten).

Afspraken taakuitvoering

De afspraken over de taakuitvoering door ODNV zijn vastgelegd in dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) met de opdrachtgevers. In deze DVO's is afgesproken dat voor ieder kalenderjaar een jaarprogramma wordt opgesteld.

Dit jaarprogramma beschrijft vanuit de doelen en prioriteiten de geplande activiteiten vanuit het takenpakket dat bij de dienst belegd is. De uit te voeren milieuadviesing voor ruimtelijke vraagstukken die binnen Pakket 3 plaatsvindt, wordt met de individuele partners afgestemd en zijn daarom niet in dit document opgenomen. Uitzondering hierop zijn een aantal regio brede projecten die verderop beschreven zijn.

Veranderende wereld

De transitie naar duurzame energie, stikstofproblematiek, een maatschappij die andere verwachtingen heeft bij een overheid, nieuwe stoffen waar nieuwe wetgeving voor komt zoals PFAS, of Zeer Zorgwekkende Stoffen. Stuk voor stuk ontwikkelingen die impact hebben op de werkzaamheden van ODNV en de gemeenten.

Eind 2018 heeft ODNV samen met de gemeenten in de regio Noord-Veluwe een verkenning uitgevoerd naar ontwikkelingen in en rondom het taakveld van de Omgevingsdienst. De opbrengst heeft ODNV verder uitgewerkt met de andere Gelderse Omgevingsdiensten. We hebben geconstateerd dat de wereld om ons heen verandert en dat dat een aantal uitdagingen met zich mee brengt voor omgevingsdiensten en hun zorg voor de kwaliteit van de fysieke leefomgeving.

Hierbij zijn de volgende ontwikkelingen als meest relevant benoemd:

- klimaatverandering (energietransitie, circulaire economie);
- veranderende regelgeving (i.c. Omgevingswet);
- kennis en personeel (krappe arbeidsmarkt en vergrijzing);
- technologische ontwikkelingen (Big data, digitalisering, automatisering, enz.).

Bovenstaande ontwikkelingen hebben direct en/of indirect gevolgen voor onze taakuitvoering als Omgevingsdienst. Ze zijn daarom meegenomen bij het opstellen van het jaarprogramma 2020. Een aantal onderwerpen wordt concreet uitgewerkt omdat deze komend jaar (weer) aandacht behoeven vanuit onze taakuitvoering.

Rol van de omgevingsdienst

Omgevingsdienst Noord-Veluwe bestaat op 1 april 2020 zeven jaar. In de eerste drie jaren heeft ODNV zich vooral gericht op het op orde brengen van de basis (uitvoeren van de afgesproken taken en het inrichten van werkprocessen

waarmee alle deelnemers snel en met kwaliteit bediend konden worden). De jaren daarna hebben we ons gericht op het meer vraaggestuurd kunnen inzetten van onze kennis, omdat we merkten dat vraagstukken die gemeenten bij ons neerlegden steeds vaker interdisciplinair van aard zijn.

Voor de komende jaren verwachten we (en deels zien we dit al in de praktijk) dat autonome ontwikkelingen, zoals beschreven in de inleiding van deze paragraaf, invloed hebben op onze rol als omgevingsdienst. Waar we bij de start zien dat we puur als uitvoeringsdienst fungeerden, zien we steeds vaker dat gemeenten en provincie de omgevingsdienst betreft bij of specifiek vraagt om richtinggevende adviezen over autonome of geplande ontwikkelingen in de leefomgeving. De komst van de Omgevingswet is hiervan een mooi voorbeeld. In voorbereiding op de komst van deze nieuwe wet vragen, met name gemeenten, ons om adviezen die verder gaan dan puur het verlenen van vergunningen en het uitvoeren van controles. Andere voorbeelden zijn advisering t.a.v. asbestdaken, de verkenning rondom het thema Ondernijning en duurzaamheidsvraagstukken. Anderzijds zien we een verbreding in de vakgebieden waarover ODNV benaderd wordt; steeds meer gemeenten vragen naast de VTH-taakuitvoering op milieu, ook om ondersteuning op ruimtelijke initiatieven of op andere thema's zoals juridische vraagstukken en Natuurwetgeving. In 2020 willen we het gesprek voeren met onze partners over deze ontwikkeling, de te verwachten richting en mogelijke consequenties voor onze rol vanuit de bij ons belegde taken.

Omgevingswet

Dit jaar is het laatste jaar voordat de Omgevingswet in werking treedt. Op 1 januari 2021 moet de overheid klaar zijn om volgens deze nieuwe wet te kunnen werken. Dit geldt ook voor ODNV. Daarmee is 2020 het laatste jaar

waarin de voorbereidingen getroffen kunnen worden. ODNV is samen met alle gemeenten in haar werkgebied inmiddels bezig met deze voorbereidingen. Deze samenwerking is tot nu toe succesvol geweest en voor 2020 zetten we in om deze lijn vast te houden. Komend jaar zal het jaar worden waarin de noodzakelijke voorbereidingen afgerond moeten worden. Naast ondersteuning van gemeenten bij afronding van de benodigde beleidsdocumenten en aanpassing van werkprocessen, zal ook de nodige aandacht moeten gaan naar de inhoudelijk voorbereiding en het opleiden van medewerkers bij ODNV. De Omgevingswet raakt alle disciplines in meer of mindere mate. Hierin bundelt ODNV de krachten met de andere Gelderse Omgevingsdiensten om de bijscholing zo efficiënt mogelijk te laten verlopen.

Activiteiten

Concrete activiteiten die worden uitgevoerd in 2020:

Vakinhoudelijke opleiding

In samenwerking met de andere Gelderse Omgevingsdiensten is een opleidingsplan in ontwikkeling, zodat collega's vanuit de verschillende vakdisciplines zich dit jaar inhoudelijk kunnen voorbereiden op het werken met de Omgevingswet vanaf 2021. De opleidingen zullen volgens planning voor de zomer starten. Op basis van het vakgebied krijgt iedereen een passend scholingsaanbod.

Thermometergesprekken

Net als in 2019 en 2018 worden komend jaar weer thermometergesprekken gevoerd bij gemeenten. Op die manier blijven we verbonden met gemeenten en hun voorbereiding op de Omgevingswet en kunnen we waar mogelijk samen optrekken vanuit ieders rol.

Werkprocessen, standaarden en mandaten

Om te zorgen dat de taakuitvoering van ODNV past binnen de randvoorwaarden van de Omgevingswet, stellen we

waar nodig werkprocessen en standaarden bij en gaan we in gesprek met gemeenten over de mandatering van bevoegdheden. Waar het de werkprocessen betreft, stemmen we ook af met onze ketenpartners zoals VNOG, GGD en waterschap.

Aansluiting DSO

Onderdeel van de Omgevingswet is het aansluiten op het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO). In het Gelders Stelsel is I-GO ontwikkeld als verbinding tussen eigen systemen (van de zeven Gelderse Omgevingsdiensten) en het landelijke DSO. Komend jaar wordt verkend welke stappen gezet moeten worden om deze aansluiting te kunnen realiseren.

Branchegericht werken

Voor een goed naleefgedrag zijn bedrijven zelf verantwoordelijk. ODNV heeft een rol als toezichthouder. De wijze waarop we hieraan invulling geven heeft direct gevolgen voor de bereidheid van ondernemers om te voldoen aan wet- en regelgeving. Een passende interventie is dus cruciaal.

Samen met de andere omgevingsdiensten in het Gelders Stelsel heeft ODNV in 2017-2018, op basis van een succesvolle pilot, geconcludeerd dat een branchegerichte aanpak van de toezichtstaken meerwaarde heeft. Deze meerwaarde van branchegericht toezicht bestaat uit het meer dan voorheen ingaan op de bijzonderheden van een branche, zoals de omvang en samenstelling van de doelgroep, de mate van naleving en overtreding, oorzaken van overtreden en de bijbehorende risico's. Door rekening te houden met deze informatie kan meer gevarieerd worden in toezichtmethoden. Voorbeelden zijn flits- en aspectcontroles in combinatie met de bekende integrale controles.

Daarnaast worden bij branchegericht toezicht ook (communicatie) instrumenten in het kader van preventie ingezet. Door deze combinatie kan de effectiviteit van het toezicht vergroot worden. De aanpak wordt uitgewerkt in Brancheplannen. Deze uitwerking is verdeeld over de zeven Gelderse Omgevingsdiensten. In 2018 zijn dergelijke plannen uitgewerkt voor de branches Dierhouderijen en Automotive waarvan de uitvoering in 2019 is gestart.

In 2020 wordt gestart met de uitvoering van een drietal nieuwe brancheplannen en worden de preventieve instrumenten, met name op het gebied van communicatie verder uitgewerkt.

Hieronder zijn de activiteiten per branche voor 2020 weergegeven:

Dierhouderijen

- controles handhaving stoppersregeling
- inspectiecontroles tijdens bouw stalsystemen
- zelfcontrole mestopslag en mestbassins, stookinstallaties en meldgedrag

Automotive

- aspectcontroles OBAS
- zelfcontrole OBAS en vloeistofdichte vloeren
- flitscontroles afvalverwijdering bij autoherstelbedrijven

Horeca

- start uitvoering brancheplan

Sport & Recreatie

- start uitvoering brancheplan

Voedingsmiddelen

- start uitvoering brancheplan

Binnen de mogelijkheden van preventief toezicht wordt uitwerking gegeven aan een nieuw instrument: het informatiebezoek. Tijdens een informatiebezoek naar aanleiding van een ingediende melding of verleende vergunning wordt door ODNV de wet- en regelgeving en de meest voorkomende overtredingen toegelicht zodat de ondernemer vooraf beter op de hoogte is over hoe om te gaan met de geldende regels.

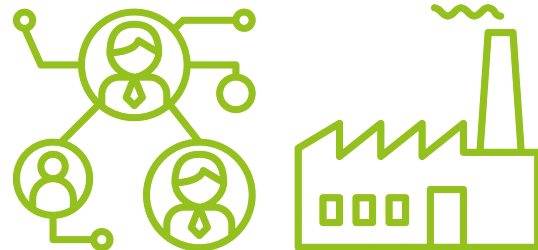
Het effect van een andere verdeling van beschikbare capaciteit over repressieve en preventieve instrumenten die branchegericht toezicht met zich meebrengt, kan gemeten worden aan de hand van naleefgedrag. Daarvoor zal ook het naleefgedrag expliciet gemeten gaan worden. In 2019 is hiervoor een systematiek uitgedacht. In 2020 zal gestart worden met het vastleggen van het naleefgedrag aan de hand van deze systematiek. Dit zal ook consequenties hebben voor de registratie van toezichtresultaten in ons inrichtingenbestand. Overigens wordt verwacht dat het te gemeten naleefgedrag in de eerste jaren daalt, omdat de inzet vooral risicogericht is. De uitvoeringsprogramma's bestrijken een periode van 4 jaar en verwacht wordt dat die tijd ook nodig is om een verbetering in het naleefgedrag te kunnen meten.

Bedrijven die niet onder brancheplannen vallen

In 2020 valt ongeveer de helft van het jaarlijkse aantal controles (volgens de Risicomodule) binnen de uitvoering van brancheplannen. Voor de bedrijven die niet vallen onder de brancheplannen die gereed zijn voor uitvoering, is de bestaande risicomodule toegepast. Dit houdt in dat er in 2020 ruim 400 bedrijfscontroles voor uitvoering gepland zijn. Deze controles worden in sommige gevallen projectmatig uitgevoerd. Voorbeelden van projecten zijn toezicht op vuurwerkbedrijven en horecabedrijven in de binnenstad.

Inzet op samenwerking

Het branchegericht werken is tot op heden vooral ingezet vanuit toezicht. Echter in het takenpakket van ODNV zijn er meer instrumenten inzetbaar om te zorgen dat bedrijven een positieve betekenisvolle bijdrage leveren aan de leefomgeving en de nadelige effecten verkleind of weggenomen worden. Vanuit die wetenschap wordt komend jaar de inzet van kennis en vaardigheden van collega's uit andere teams betrokken om de inzet op een verbeterd naleefgedrag te vergroten.

Energie

De energietransitie is één van de grootste opgaven waar Nederland de komende decennia voor staat. De energietransitie heeft grote impact op de fysieke leefomgeving en leidt tot een grote ruimtelijke opgave. Daarom is in het kader van het programma 'Aan de slag met de Omgevingswet' een staalkaart opgesteld die het vraagstuk van de energietransitie als thema borgt bij de inrichting van de fysieke leefomgeving.

In de eerste helft van 2020 wordt door de opdrachtgevers hard gewerkt aan de Regionale Energie Transitie (RES) en de Regionale Structuur Warmte (RSW). Daarnaast stelt iedere gemeente een Transitievisie Warmte (TVW) op. ODNV stemt met gemeenten af in hoeverre zij ondersteuning wensen op deze onderwerpen vanuit onze kennis over bedrijven en ruimtelijke advisering. Gemeente Heerde heeft er voor gekozen om met betrekking tot de energietransitie aan te haken bij de Cleantech Regio. Voor hen hebben we op dit onderwerp komend jaar geen werkzaamheden gepland.

De RES focust op grootschalige opwek van duurzame energie en de ruimtelijke inpassing daarvan. De RSW richt zich op een aardgasvrije regio in 2050 en de weg daarnaartoe, met als ijkpunt 2030. Hiervoor wordt inzichtelijk gemaakt wat de mogelijkheden zijn van duurzame warmte.

Wanneer gekeken wordt naar RES en RSW valt de rol van ODNV op het thema Energie uiteen in twee onderdelen, te weten energiebesparing en energieopwekking.

Energiebesparing

Net als in 2019 zal het toezicht op de verplichte energiebesparende maatregelen worden opgepakt, financieel ondersteund door de provincie Gelderland. In totaal zullen circa 130 aspectcontroles energie worden uitgevoerd. De controles vinden plaats bij meldingsplichtige en niet-meldingsplichtige bedrijven.

De provincie Gelderland heeft in 2019 geconstateerd dat haar vergunningen van de complexe type C bedrijven niet altijd actueel zijn op het gebied van energiebesparing. Om die reden voert ODRN dit jaar een actualisatieslag door voor deze bedrijven. ODNV onderzoekt in 2020 in hoeverre deze actualisatie ook nodig is bij de vergunning plichtige bedrijven waar de gemeente bevoegd gezag voor is.

Energieopwekking

Op dit moment worden er al, vooruitlopend op de RES, wind- en zonneparken gerealiseerd. Hierover adviseert ODNV in de ruimtelijke procedures. Daarnaast worden ook de benodigde meldingen Activiteitenbesluit of milieuvergunningen afgehandeld.

In de nabije toekomst zullen onze opdrachtgevers met de inzet van instrumenten van de Omgevingswet doelen en ambities rond de energietransitie verwezenlijken. De inzet van (nieuwe) energiesystemen, zoals zonneweides, windturbines op land, gasvrije wijken en bodemenergie hebben impact op de fysieke leefomgeving. Dat vraagt om keuzes over waar we die fysieke leefomgeving willen benutten of juist beschermen voor deze initiatieven.

Samenwerking met gemeenten

Onze opdrachtgevende gemeenten en provincie zijn onze belangrijkste partners. We blijven investeren op onze relatie met hen waarbij onze betrouwbaarheid één van onze belangrijkste kernwaarden is. Zowel waar het gaat om het opdrachtnemerschap als in onze rol als samenwerkingspartner. In die laatste hoedanigheid werkt ODNV op verschillende producten en diensten samen met collega's bij gemeenten. Om deze operationele samenwerking in goede banen te leiden zijn voor de gemeente Putten, Ermelo, Harderwijk en Elburg een gemeentelijk contactpersoon bij ODNV aangesteld. Deze collega's zijn periodiek een dag(deel) aanwezig op het gemeentehuis. Hierdoor weet ODNV beter wat er speelt in een gemeente en zijn we zichtbaar aanwezig en persoonlijk benaderbaar om vragen te stellen of te overleggen. De ervaringen tot nu toe zijn overwegend positief. Komend jaar gaan we met de andere gemeenten het gesprek aan over hoe we de samenwerking met hen kunnen versterken. In ieder geval wordt in 2020 aandacht besteed aan het opnieuw scherp maken van de samenwerkingsprocessen. In 2019 zijn hiervoor bijeenkomsten georganiseerd met inhoudelijke collega's van gemeente Harderwijk en Ermelo. In 2020 willen we dergelijke bijeenkomsten ook voor een aantal andere gemeenten organiseren.

Informatieplicht energiebesparing

In 2019 is geconstateerd dat het aantal ingediende meldingen als gevolg van de op 1 juli 2019 ingestelde informatieplicht energiebesparing achter blijft bij de verwachting van het Rijk. Naar verwachting zijn ca 1.400 bedrijven meldingsplichtig waarvan eind 2019 circa 500 bedrijven zich hadden gemeld. Met behulp van een door het Rijk ingestelde regeling zal in 2020 extra aandacht worden besteed aan het verbeteren van het meldgedrag.

Vergunningen, Toezicht & Handhaving en Advies

De werkzaamheden die door ODNV uitgevoerd worden, hebben betrekking op een aantal processen. Concreet gaat het om Vergunningverlening, Toezicht, Handhaving en Advisering op ruimtelijke ontwikkelingen in de leefomgeving. Voor elk van deze processen zijn één of meerdere teams ingericht voor de taakuitvoering. Zoals hierna beschreven zijn er maatschappelijke ontwikkelingen die impact hebben op de rol van ODNV bij de advisering over vraagstukken in de leefomgeving. In dit hoofdstuk wordt een toelichting gegeven over de geplande werkzaamheden voor 2020 per proces.

Vergunningverlening

Op nieuwe of te veranderen bedrijfsactiviteiten kan milieuwet- en regelgeving van toepassing zijn. Afhankelijk van de complexiteit van de bedrijfsactiviteiten is een milieumelding of -vergunning nodig. ODNV adviseert of besluit onder mandaat over de impact van deze activiteiten en de van toepassing zijnde milieuregels. Doelstelling hierbij is om de risico's voor de leefomgeving zoveel mogelijk te beperken zonder de gewenste bedrijfsvoering uit het oog te verliezen.

Van advisering in vooroverleg met initiatiefnemers tot daadwerkelijk beoordelen en verlenen van vergunningen. De collega's hebben actuele kennis van milieuwet- en regelgeving, de technieken die bedrijven toepassen en de impact van deze technieken op de leefomgeving. Regelmatig wordt specialistische kennis ingezet van Bodem, Geluid, Externe Veiligheid, Lucht, Asbest, Energie enz.

Speerpunten 2020

- **Project Lozen buiten inrichtingen**
De ervaring leert dat initiatiefnemers hun melding Lozen buiten inrichtingen veelal (te) laat (1 à 2 dagen voor de start) indienen waardoor onvoldoende ruimte is voor de toetsing en het organiseren van het toezicht. Dit jaar zetten we in op het informeren van marktpartijen over de meldplicht, procedure en geldende regels voor deze activiteiten.
- **Veehouderijgegevens in I-GO**
Provincie Gelderland heeft aangegeven te willen stoppen met onderhoud van het systeem Web-bvb waarin emissiegegevens van veehouderijen worden geregistreerd. In 2019 is een verkenning uitgevoerd naar een alternatief. Het Informatiesysteem van de Gelderse Omgevingsdiensten (I-GO) is als meest kansrijk gebleken, waarmee tevens de mogelijkheid ontstaat om aan te sluiten op het DSO. In 2020 zetten we de gegevens van Web-bvb over naar I-GO en actualiseren we verouderde gegevens.
- **Actualisaties vergunningen**
Inrichtingen met complexe bedrijfsprocessen zijn veelal vergunningplichtig. Geldende milieu wet- en regelgeving is opgenomen in een milieuvergunning. Aangezien regels aangepast worden, is het nodig om bestaande vergunningen periodiek te toetsen op actualiteit. Ontwikkelingen in de regels zijn geactualiseerde referentiedocumenten voor de best-beschikbare technieken (BREFs) en de minimalisatieverplichting voor Zeer Zorgwekkende Stoffen.

Toeziht & Handhaving

Onze toezichthouders zien toe op naleving van de geldende milieuregelgeving door bedrijven of bij het uitvoeren van bedrijfsmatige handelingen (zoals sloop van gebouwen, grondverzet of het breken van puin op locatie). Bedrijven worden periodiek bezocht volgens een risicogestuurd jaarprogramma. Doelstelling is om bedrijven te stimuleren tot een betekenisvolle bijdrage zoals een goede naleving van geldende milieuregels.

In 2018 is gestart om voor de verschillende branches een specifieke risicoanalyse van het naleefgedrag uit te voeren om zo het toezicht beter aan te laten sluiten. Op deze manier wordt ingezet op een gerichte inzet van de beschikbare toezichtcapaciteit en –instrumenten (zie ook Brancheplannen).

Waar nodig vindt afstemming plaats met ketenpartners (andere vakdisciplines of milieutoezichthouders uit andere regio's). Tevens is een poule met toezichthouders ingericht die de bereikbaarheid buiten kantoortijden invult in geval van ongewone voorvallen en incidenten met milieurisico's (bij bedrijven).

Wanneer het toezicht niet leidt tot het gewenste naleefgedrag of wanneer een geconstateerde overtreding zeer ernstig van aard is, kan handhavend opgetreden worden. Voor deze afweging wordt de Landelijke Handhavingsstrategie (LHS) gevolgd. Hierbij is het mogelijk om bestuurs- en/of strafrechtelijk op te treden. ODNV heeft een aantal BOA's in dienst voor het toepassen van strafrecht bij het milieutoezicht. Ook ondersteunt ODNV bij bezwaar- en beroepszaken die voortvloeien uit handhaving(- of vergunning)procedures vanuit de aanwezige juridische kennis.

Speerpunten 2020

→ Toezicht sloop & asbest

Die inzet werd tot op heden vooral bepaald op basis van de ontvangen meldingen. In voorgaande jaren was er sprake van een jaarlijkse toename van het aantal sloopmeldingen. Het besluit van de Eerste Kamer om het voorgestelde Asbestdakenverbod te verwerpen, heeft er vervolgens toe geleid dat dat aantal weer afgenomen is. Dergelijke ontwikkelingen maken dat het aantal meldingen jaarlijks sterk fluctueert. Daarmee is dit een lastig uitgangspunt gebleken voor de programmering en organisatie van benodigde toezichtcapaciteit. Sloopactiviteiten waarvoor een melding wordt ingediend, blijken in de praktijk vaak een beperkt risico op overtreding van de regels te kennen. De risico's blijken veelal bij de sloopactiviteiten te liggen die niet gemeld worden. Dit jaar gaan we het gesprek aan met onze partners om de inzet meer te richten op de risicovolle activiteiten, waarbij het verbeteren van het naleefgedrag en terugdringen van illegale sloop de doelen zijn.

→ Ketentoezicht

In het Gelders Stelsel wordt samengewerkt om invulling te geven aan Ketentoezicht binnen risico-branches. Het jaarprogramma is tot stand gekomen met input van de zeven Omgevingsdiensten en er is rekening gehouden met de prioriteiten van de ketenpartners en met de prioriteiten in het concept Omgevingsrisicobeeld Oost Nederland. In 2020 wordt vooral gericht op de volgende ketens: verontreinigde grond, asbest, E-waste, mestfraude en dierlijke bijproducten. Hierna volgt een toelichting.

Ketenaanpak verontreinigde grond

Het toezichtproject op deze keten is in 2019 gestart. In 2020 wordt vervolg gegeven. Actoren in deze keten zijn aannemers, grondbanken, transporteurs, afvalverwerkers, enzovoort. Er wordt op basis van een geactualiseerde tactische ketenanalyse gericht op de daaruit voortkomende 25 meest risicovolle actoren van de keten.

Een interventie in deze keten kan worden gecombineerd met die gericht op de Asbestketen (zie onderstaand).

Asbest

Net als de ketenaanpak Verontreinigde grond is het project rondom de Asbestketen al in 2019 gestart en loopt het project in 2020 door. Het project richt zich op bedrijven die structureel asbest inleveren of innemen. Dit zijn o.a. afvalverwerkingsbedrijven, asbestverwijderingsbedrijven, aannemers, agrariërs, campings en gemeenten. Het onderzoek wordt gedaan door de eigen OD, waarbij de milieutoezichthouder samen met een asbestdeskundige de controle en het onderzoek uitvoert. Doel van dit onderzoek is om illegale sloopactiviteiten aan het licht te brengen en overtreding van milieuwetgeving tegen te gaan.

Overig

Ook voor de keten E-waste betreffen de activiteiten dit jaar een voorzetting van het project dat in 2019 is gestart. Hetzelfde geldt voor toezicht op mestfraude; een samenwerkingsproject tussen NVWA en de Gelderse Omgevingsdiensten, hoewel team Ketentoezicht daarin ondersteunend is. Voor de keten Dierlijke bijproducten wordt komend jaar een ketenanalyse uitgevoerd.

→ **Inzet strafrecht**

Voor de toepassing van strafrecht bij milieutoezicht hebben gemeenten sinds enkele jaren beleid vastgesteld. In dat opzicht is de organisatie van deze werkzaamheden nog niet volledig uitgekristalliseerd. Voor komend jaar zijn de volgende speerpunten benoemd:

Basis op orde

In de loop van 2017 is door de Gelderse opdrachtgevers de Landelijke Handhavingsstrategie (LHS) vastgesteld. De LHS vormt het kader voor uniforme wijze van beoordelen en inzet van handhavingsinstrumenten. Met de LHS wordt invulling gegeven aan het creëren van een gelijk speelveld. In de praktijk blijkt dat het verankeren en het toepassen van de LHS nog aandacht vraagt. Zo ook het afstemmen met en inzet van BOA's. Het betreft een landelijk beeld. In 2020 zet ODNV in op het meer structureel toepassen van de LHS en de inzet van strafrecht.

Prioritering inzet strafrecht

Met de toepassing van de LHS wordt geborgd dat in het geval van een overtreding ook het meest geëigende instrument wordt ingezet (bestuursrecht en/of strafrecht). Omdat zowel binnen ODNV als bij het OM de capaciteit niet onbeperkt is, moeten keuzes gemaakt worden over de inzet van strafrecht. ODNV gaat in 2020 in afstemming met de ketenpartners een handreiking voor deze prioritering opstellen.

Zelfstandig voldoen aan de geldende kwaliteitscriteria

Voorheen voldeed ODNV middels een samenwerking in het Gelders Stelsel aan de benodigde kennis en capaciteit op de BOA-taak. Echter om optimale kwaliteit te kunnen leveren, is het zelfstandig kunnen voldoen aan de eisen van de kwaliteitscriteria (inmiddels KC 2.2.) van belang.

Dit houdt in drie BOA's die elk 450 uur per jaar besteden aan strafrechtelijk werk. Met twee BOA's en een derde in opleiding wordt verwacht dat ODNV in de loop van 2020 aan dit criterium voldoet.

Overige activiteiten 2020

Opdrachten, taken en capaciteit in uren Team Boa:

↓ Opdrachtgever	↓ Opdracht	↓ Doel
OM / gemeenten en provincie	Toepassing van strafrecht waar dit passend en effectief is (LHS is leidend)	Bestraffend optreden ter bevordering van een beter naleefgedrag
Stelsel van Gelderse Omgevingsdiensten	Ondersteuning van de boa's die in dienst zijn van de 7 Gelderse Omgevingsdiensten	Ontzorgen van de individuele diensten (proces), ondersteuning van boa's (inhoud / kwaliteit) en bevordering van samenwerking (boa-pool)
Provincie Gelderland / pilot voor twee jaar	Regionale coördinatie groene handhaving	Mede-coördineren en ontzorgen van 'groene' boa's en hun werkgevers, bevorderen van kwaliteit en samenwerking
Provincie Gelderland als regisseur groene handhaving	Ondersteuning van 'groene' boa's en ondersteuning regie op de 'groene' handhaving	Boa's in heel Gelderland Faciliteren handhavingssamenwerking
Gemeenten Noord Veluwe	Ondersteuning van netwerk van 'groene' boa's binnen gebied Noord-Veluwe	Faciliteren van de samenwerking van 'groene' Boa's in de regio's Noord Veluwe en Apeldoorn

Advies

De functies die wij in de leefomgeving uitvoeren zijn in meer of mindere mate voorbereid in ruimtelijk beleid en concrete plannen. In deze plannen worden verschillende ruimtelijke en maatschappelijke aspecten afgewogen om te komen tot de inrichting van onze leefomgeving. ODNV is gespecialiseerd in met name de omgevingsaspecten Bodem, Geluid, Lucht, Externe Veiligheid en Bedrijvigheid bij advisering over ruimtelijk beleid en ruimtelijke planvorming. Bij de inzet van deze kennis, beschikken wij ook over de expertise van collega's bij andere Gelderse Omgevingsdiensten. Inmiddels adviseren wij alle gemeenten, structureel of incidenteel, bij deze processen. Vanuit onze expertise en met oog voor belangen van andere actoren, werken wij aan een gezonde en veilige leefomgeving. Naast concrete projecten zetten we ons in op kennisdeling vanuit de verschillende omgevingsaspecten om het draagvlak bij gemeenten voor onze missie te vergroten.

Speerpunten 2020

→ **Warme overdracht bodemtaken Provincie**

Met de ingang van de Omgevingswet komt er een verschuiving van de bevoegdheden voor bodemverontreiniging van de provincie naar gemeenten. In 2020 brengen we de consequenties hiervan in kaart en bespreken we dit met de gemeenten en provincie. De aandacht gaat vooral uit naar lopende saneringen of locaties waar een historische verontreiniging aanwezig is. Op basis van deze informatie en de ontwikkelingsplannen bepalen we de werkvoorraad per gemeente.

→ **Actualisatie Nota Bodembeheer en Bodemkwaliteitskaart**

De gemeenten Elburg, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Oldebroek en Putten hebben ingestemd met het updaten van Nota bodembeheer en

Bodemkwaliteitskaart. Voor de actualisatie wordt expertise ingehuurd die samen met de bodemadviseurs bij de gemeenten deze nota en kaart maken. Het actualiseren is noodzakelijk omdat de looptijd van de huidige Nota verlopen is. Daarnaast is er noodzaak om ook de stofgroep PFAS op te nemen in het beleid nu er een landelijk handelingskader voor deze stoffen is vastgesteld. Hierdoor voldoet de nieuwe kaart weer als bewijsmiddel voor grondverzet. Aanvullend bodemonderzoek voor PFAS bij grondverzet komt dan grotendeels te vervallen.

→ **Achterstand IBIS wegwerken**

Een compleet en betrouwbaar bodeminformatiesysteem bespaart veel tijd en geld. Bij informatieverzoeken hoeft slechts één systeem geraadpleegd te worden. De ontsluiting van dergelijke informatie wordt een verplichting onder de Omgevingswet. Om de gemeenten te ondersteunen bij het wegwerken van deze achterstanden, biedt de provincie subsidie. Met behulp van deze subsidie zet ODNV dit jaar in op het wegwerken van de invoerachterstanden.

→ **Sanering B-lijst woningen**

Gemeenten Hattum, Heerde, Nunspeet, Ermelo en Harderwijk hebben ons gevraagd om subsidie aan te vragen om woningen die vanwege wegverkeer hoge geluidbelasting ondervinden, te kunnen saneren. De voorbereiding van de subsidieaanvragen is eind 2019 gestart en wordt voor 1 februari 2020 afgerond en ingediend. Verder ondersteunt ODNV bij de realisatie.

→ **Terugdringen geluidsovertredingen bij evenementen**

Bij evenementen ervaren omwonenden vaak geluidsoverlast van het evenement. Toezicht op basis van geluidnormen was om meerdere redenen in de

praktijk vaak lastig. Sinds 2019 beschikt ODNV over een onbemande geluidmeter. Hiermee is het mogelijk om op afstand het geluidniveau van evenementen te meten. Omdat deze meetgegevens ook direct voor de geluidstechnici van het evenement zelf beschikbaar zijn, kunnen zij direct het geluidniveau bijstellen wanneer een overschrijding optreedt. Dit maakt voor hen het voldoen aan de regels eenvoudiger. In 2020 stemt ODNV de evenementenkalenders met de gemeenten af om een keuze te maken bij welke evenementen de onbemande geluidmeter in te zetten.

→ **Regionaal Geluidoverleg**

De geluidcollega's in de regio, van gemeenten en ODNV, hebben besloten om in te zetten op kennisdeling. Hiervoor wordt het Regionaal Geluidoverleg in 2020 gestart. In dit overleg kunnen ervaringen, beleid- en vakontwikkelingen worden behandeld. Zeker in het kader van de nieuwe Omgevingswet kan dit overleg worden ingezet om de nut en noodzaak van gemeentelijk geluidbeleid te bespreken en af te stemmen. Op deze manier wordt mede invulling gegeven aan een efficiënte kennisdeling en -inzet in de regio.

Voortgang & kwaliteit

ODNV heeft als doelstelling dat zij een lerende organisatie is. Dit heeft zowel betrekking op het ontwikkelen van onze competenties en onderhouden van onze inhoudelijke expertise, als op de uitvoering van ons jaarprogramma. Vanwege de eerder geschetste (maatschappelijke) ontwikkelingen is het van belang om goed aangesloten te zijn bij die veranderingen; zowel vanuit ons vakgebied als vanuit de rol die wij als omgevingsdienst hebben.

Om te zorgen dat we in de dagelijkse praktijk onze voortgang en de kwaliteit van onze werkzaamheden borgen, passen we cyclisch werken toe. Dit houdt in dat we volgens het principe van Plan-Do-Check-Act, sturing geven aan ons werk. Hiervoor hebben we een aantal instrumenten ontwikkeld om ons daarbij te helpen:

Team werkplannen (TWP)

ODNV organiseert haar kennis rondom vraagstukken. Voorbeeld hiervan is bijvoorbeeld het toezichtprogramma. Het team dat hiervoor aan de lat staat stelt een TWP op, waarin de wijze van uitvoering en kwaliteitsborging vastgelegd is.

Individuele werkplannen (IWP)

Iedere medewerker bij ODNV heeft ook een IWP waarin het eigen werkpakket is beschreven (dus inclusief taken vanuit de teams waarvan hij of zij deel uitmaakt). Periodiek stemt iedere medewerker af met zijn/haar leidinggevende over de voortgang van dit plan.

Dashboard

Voor elk TWP is ook een dashboard ontwikkeld. Iedere maand wordt aan de hand van een dashboard de voortgang op kwantitatieve en kwalitatieve wijze gevolgd en bijgestuurd waar mogelijk.

Afstemming voortgang

Om onze gemeentelijke en provinciale partners goed aangehaakt te houden op de voortgang van onze taakuitvoering, leveren we drie keer per jaar een voortgangsrapportage op. De vier- en achtmaandrapportage is vooral cijfermatig van aard en het jaarverslag geeft inzicht in de resultaten op het eind van het kalenderjaar.

Aanvullend vindt periodiek één-op-één afstemming met gemeenten plaats en wordt er op strategisch, tactisch en operationeel in regionaal verband afgestemd in respectievelijk het Regionaal bestuurlijk handhavingsoverleg, ambtelijk Opdrachtgeversoverleg en Coördinatorenoverleg Handhaving.

Vier ogen-principe

Om inhoudelijke kwaliteit van onze dienstverlening te borgen, werken we volgens het vier ogen-principe. Hiermee worden adviezen en brieven door een collega tegen gelezen voordat ze verstuurd worden.

Klantgericht verbeteren

Om de kwaliteit van onze dienstverlening te meten én hierop gerichte verbeteracties te kunnen uitvoeren, vragen we klanten (voornamelijk bedrijven) naar hun beleving van onze dienstverlening. De resultaten worden met betrokken teams besproken om de kwaliteit te borgen en waar nodig bij te sturen. Resultaten worden gepresenteerd in ons inhoudelijke jaarverslag.

Werken volgens VTH-kwaliteitscriteria 2.2.

In 2017 hebben de raden en staten van al onze partners een VTH-verordening vastgesteld. Deze verordening verplicht ODNV om te voldoen aan de geldende Kwaliteitscriteria. Deze criteria stellen eisen aan zowel de deskundigheid van medewerkers als het proces van de VTH-taakuitvoering. In 2019 is versie 2.2. gepubliceerd. Deze versie is met name vernieuwd op de eisen voor de aanwezige deskundigheid. ODNV zet in om blijvend te voldoen aan de geldende criteria. Dit jaar zorgen we dat we voldoen aan de nieuwe versie 2.2.